

บทที่ 4

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ที่ถดถอยโลจิสติกเพื่อตรวจสอบอิทธิพลของตัวแปรอิสระที่มีต่อการรับ
สารภาพเท็จ สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ ดังนี้

อภิปรายผลการวิจัย

1.จากสมมุติฐานข้อที่ 1 ผลการวิจัยตรงตามสมมุติฐาน และพบว่าตัวแปรเทคนิคการ
สอบสวน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับสารภาพเท็จ และเมื่อใช้เทคนิคการสอบสวนแบบลด
ความรุนแรง จะมีความเป็นไปได้ที่กลุ่มตัวอย่างจะรับสารภาพเท็จมากกว่าใช้เทคนิคการสอบสวน
แบบเพิ่มความรุนแรง

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ Klaver และคณะ (2008) ที่พบว่าเทคนิคการ
สืบสวนแบบลดความรุนแรง สามารถทำนายการสารภาพเท็จได้มากกว่าเทคนิคการสืบสวนแบบ
เพิ่มความรุนแรง จากข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การสอบสวนแบบลดความรุนแรงเป็นเทคนิคที่
อันตรายมากหากมีการนำมาใช้ในกระบวนการสอบสวน เพราะเป็นเทคนิคที่อาศัยกลไกทาง
จิตวิทยาคือการป้องกันตัวเองของมนุษย์เพื่อไม่ให้ต้องรับโทษหนักกว่าเดิมทำให้ยอมรับสารภาพ

2.จากสมมุติฐานข้อที่ 2 ผลการวิจัยตรงตามสมมุติฐาน และพบว่าตัวแปรหลักฐานเท็จ
มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับสารภาพเท็จ และในเงื่อนไขที่มีการให้หลักฐานเท็จทำให้เกิดการ
รับสารภาพมากกว่าในเงื่อนไขที่ไม่มีการให้หลักฐานเท็จ

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bergen และคณะ (2008) ที่ศึกษาตัวแปร
หลักฐาน และพบว่าตัวแปรหลักฐานทั้งหมดที่ใช้ในงานวิจัยมีความสามารถในการทำนายการรับ
สารภาพเท็จได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และตรงกับที่ Kassin และ Kiechel (1996) เสนอว่า
หลักฐานเท็จเป็นสาเหตุที่ทำให้บุคคลรู้สึกว่าตนเองไม่มีหนทางต่อรอง และไม่อาจหลีกเลี่ยงการรับ
โทษได้ ทำให้ยอมรับสารภาพเท็จในที่สุด

3.จากสมมุติฐานข้อที่ 3 ผลการวิจัยตรงตามสมมุติฐาน และพบว่าตัวแปรการยอมตาม
เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อการรับสารภาพเท็จมากกว่าตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการ
ซักถาม กล่าวคือตัวแปรการยอมตามเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการรับสารภาพเท็จอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่ตัวแปรการคล้อยตามการชี้แนะในกระบวนการซักถามไม่มี
ความสัมพันธ์กับการรับสารภาพเท็จ

ผลการวิจัยนี้ ตรงกับที่ Klaver และคณะ (2008) กล่าวไว้ว่าตัวแปรการยอมตามเป็นอีกหนึ่งตัวแปรที่สามารถอธิบายการรับสารภาพในกลุ่มคนเอเชีย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Candel, Merckelbach และคณะ (2005) ที่ไม่พบสหสัมพันธ์ที่มีนัยสำคัญระหว่างการคล้อยตามสิ่งชี้้นำกับการรับสารภาพเท็จ และให้ข้อแนะนำว่าตัวแปรการยอมตาม น่าจะมีความสัมพันธ์กับการรับสารภาพเท็จมากกว่า ซึ่งผลการทดลองที่ออกมา ก็พบว่าตัวแปรการยอมตามสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้มากกว่าตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการชกถามจริง

สาเหตุที่การคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการชกถามเป็นตัวแปรที่ไม่มีความสามารถในการทำนายความเป็นไปได้ของการรับสารภาพเท็จในงานวิจัยเรื่องนี้ อาจมีสาเหตุมาจากผู้ร่วมการทดลองส่วนใหญ่มีความจำดีและจดจำเนื้อหาในเรื่องสั้นของมาตรวัดการคล้อยตามสิ่งชี้นำ (GSS2) ของ ภารดี ศิริสุทธิพัฒนา (2550) ได้ทั้งหมด ทำให้ไม่เกิดการคล้อยตามสารชี้นำในเรื่องเท่าใดนัก ตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้นำในงานวิจัยเรื่องนี้ อาจเรียกได้ว่ามีตัวแปรแทรกซ้อนเข้ามาคือความจำและระดับสติปัญญาของผู้ร่วมการทดลอง เพราะหากผู้ร่วมการทดลองมีความจำดี ก็จะไม่คล้อยตามสิ่งชี้นำ (Sigurdsson & Gudjonsson, 2004) ทำให้คะแนนการคล้อยตามสิ่งชี้นำในกระบวนการชกถามไม่มีความสัมพันธ์กับการรับสารภาพเท็จ

4. จากสมมุติฐานข้อที่ 4 ผลการวิจัยไม่สนับสนุนสมมุติฐานข้อที่ 4 จากสมมุติฐานที่กล่าวไว้ว่าอัตราความเร็วในการพิมพ์เร็วความสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ดีกว่าอัตราความเร็วในการพิมพ์ช้า แต่ผลการวิจัยครั้งนี้ อัตราเร็วในการพิมพ์ไม่ใช่ตัวแปรที่สามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยครั้งนี้จึงไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ Klaver และคณะ (2008) ที่พบว่าในเงื่อนไขที่มีความเป็นไปได้สูงที่ผู้ต้องหาจะกระทำความผิด จะทำให้เกิดการรับสารภาพเท็จสูงกว่าในเงื่อนไขที่ให้ความเป็นไปได้ที่จะกระทำความผิดต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เป็นเพราะความเร็วที่ผู้วิจัยจัดให้ผู้ร่วมการทดลองพิมพ์ในแต่ละเงื่อนไขนั้นเป็นไปโดยสุ่ม ทำให้ในเงื่อนไขที่ให้ม้อัตรการพิมพ์เร็ว เมื่อนำไปใช้กับผู้ร่วมการทดลองที่มีความสามารถในการพิมพ์ช้า ซึ่งมีปริมาณถึงครึ่งหนึ่งของผู้ร่วมการทดลองทั้งหมด ทำให้ผู้ร่วมการทดลองที่เป็นคนพิมพ์ช้านั้นแทบจะไม่ได้พิมพ์อะไรลงบนแป้นพิมพ์เลย ส่วนใหญ่จะลงมือพิมพ์ตามเพียงไม่กี่ตัว หรือพิมพ์ตามซ้ำมาก จนทำให้สามารถจำได้ว่าตนเองกดปุ่มอะไร ตรงบริเวณไหนบ้าง เมื่อคอมพิวเตอร์ดับลงตามเวลาที่ตั้งไว้ ผู้ร่วมการทดลองไม่ได้แน่ใจว่าตนไม่ได้กดปุ่มจริงๆ ดังนั้นในกรณีที่ให้เงื่อนไขอัตราการพิมพ์เร็ว แต่ผู้ร่วมการทดลองไม่ยอมดำเนินการพิมพ์ หรือกดปุ่มตามตัวอักษรที่ปรากฏบนหน้าจอเพียงบางตัวเท่านั้น เมื่อคอมพิวเตอร์ดับ กลุ่มตัวอย่างก็แสดงความมั่นใจออกมาว่าตนเองไม่ได้กดปุ่ม เพราะจำได้ว่า

ตนเองแทบจะไม่ได้กดอะไบนแป้นพิมพ์เลย ซึ่งทำให้เงื่อนไขนั้นกลายเป็นเงื่อนไขที่มีความเป็นไปได้ที่จะกระทำคามผิดพลาดไปโดยปริยาย และเมื่อมีความเป็นไปได้ที่จะกระทำคามผิดพลาด คนก็มีแนวโน้มที่จะรับสารภาพต่ำตามไปด้วย

5. จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 5 ผลการวิจัยสนับสนุนสมมติฐาน และพบว่าตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัว ได้แก่ เทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ อัตราความเร็วในการพิมพ์ การยอมตาม และการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม ร่วมกันทำนายการรับสารภาพเท็จได้ดีที่สุด และมีวิธีการวิเคราะห์โดยเปรียบเทียบจากสมการ สมการแรกเป็นสมการที่ใส่ตัวแปรทั้งหมดเข้าไป ได้แก่ เทคนิคการสอบสวน การใช้หลักฐานเท็จ อัตราเร็วในการพิมพ์ การยอมตาม และการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม สมการที่สองเป็นสมการที่ใส่เฉพาะตัวแปรบุคลิกภาพ ได้แก่ การยอมตาม และการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถาม สมการที่สามเป็นสมการที่ใส่เฉพาะตัวแปรสถานการณ์ ได้แก่ เทคนิคการสอบสวน หลักฐานเท็จ และอัตราความเร็วในการพิมพ์ ปรากฏว่าสมการที่ใส่ตัวแปรทั้งหมดเข้าไปสามารถทำนายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้ร้อยละ 17.80 และสามารถทำนายได้ถูกต้องร้อยละ 64.80 ในขณะที่สมการที่มีเฉพาะตัวแปรบุคลิกภาพทำนายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้เพียงร้อยละ 7.00 และสามารถทำนายได้ถูกต้องร้อยละ 60.50 ส่วนตัวแปรสถานการณ์สามารถทำนายความแปรปรวนในตัวแปรตามได้ร้อยละ 13.40 และสามารถทำนายได้ถูกต้องร้อยละ 63.00 ดังนั้นสมการที่มีเฉพาะตัวแปรสถานการณ์จึงสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้ดีกว่าสมการที่มีเฉพาะตัวแปรบุคลิกภาพ ทำให้สรุปได้ว่าตัวแปรสถานการณ์การสอบสวนเป็นตัวแปรที่น่าจะมีอิทธิพลต่อการรับสารภาพเท็จมากกว่าตัวแปรบุคลิกภาพ

ผลลัพธ์ในงานวิจัยเรื่องนี้จึงสอดคล้องกับงานวิจัยของ Blair (2007) ที่กล่าวว่าได้แก่ ตัวแปรสถานการณ์การสอบสวน และตัวแปรบุคลิกภาพส่วนบุคคล มีความสามารถร่วมกันในการทำนายการรับสารภาพเท็จได้มากกว่าการมีตัวแปรสถานการณ์เพียงอย่างเดียว หรือมีตัวแปรบุคลิกภาพเพียงอย่างเดียว และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Forest และคณะ (2006) ที่พยายามศึกษาอิทธิพลของตัวแปรบุคลิกภาพที่มีผลต่อการรับสารภาพเท็จ และพบว่าตัวแปรบุคลิกภาพไม่ส่งผลต่อการรับสารภาพเท็จเลย จึงอาจกล่าวได้ว่าจริงๆแล้วปัจจัยสถานการณ์เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการรับสารภาพเท็จโดยตรง

สรุปแล้วงานวิจัยชิ้นนี้มีข้อจำกัดในเรื่องของตัวแปรแทรกซ้อน ได้แก่ สติปัญญา และทักษะความสามารถในการพิมพ์ที่มีความแตกต่างกันไปในกลุ่มตัวอย่าง ทำให้ส่งผลต่อการรับสารภาพเท็จ เช่น คนที่มีความสามารถในการพิมพ์สูงจะไม่เชื่อว่าตนเองกระทำผิดทำให้ไม่ยอมรับสารภาพเท็จ นอกจากนี้ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างการรับสารภาพเท็จ ในกลุ่มตัวแปร

เพศ อายุ ชั้นปี และคณะของกลุ่มตัวอย่าง (ดูภาคผนวก ข) ยังแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเพศชายมีแนวโน้มจะยอมรับสารภาพเท็จในสัดส่วนที่สูงกว่าเพศหญิง และกลุ่มตัวอย่างในคณะทางสายวิทยาศาสตร์มีแนวโน้มจะยอมรับสารภาพเท็จในสัดส่วนที่สูงกว่าคณะจิตวิทยาและคณะอื่นๆ ด้านอายุก็พบว่ากลุ่มตัวอย่างยิ่งมีอายุมากก็มีแนวโน้มจะรับสารภาพเท็จเพิ่มขึ้น แสดงว่าเพศ คณะ และชั้นปี ก็เป็นตัวแปรที่อาจส่งผลกระทบต่อการรับสารภาพเท็จได้ การศึกษาในอนาคตจึงควรมีการควบคุมตัวแปรเหล่านี้เพื่อให้ผลงานวิจัยออกมาสมบูรณ์มากขึ้น

การวิเคราะห์เพิ่มเติม

1. จากการวิเคราะห์ผลของตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวที่มีต่อการรับสารภาพเท็จแบบยอมตาม พบว่าตัวแปรหลักฐานเท็จ ตัวแปรอัตราเร็วในการพิมพ์ และตัวแปรการยอมตามสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จแบบยอมตามได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อพิจารณาค่า β ของตัวแปรหลักฐานเท็จ ที่มีค่าเท่ากับ 1.01 จึงสามารถกล่าวได้ว่าตัวแปรหลักฐานเท็จเป็นตัวแปรที่มีความสำคัญต่อการรับสารภาพเท็จแบบยอมตามมากที่สุด รองลงมาคือตัวแปรอัตราเร็วในการพิมพ์ และตัวแปรการยอมตาม ตามลำดับ

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kassin และ Kiechel (1996) ที่กล่าวไว้ว่าหลักฐานเท็จเป็นสาเหตุให้บุคคลเกิดความคิดว่าไม่อาจหลีกเลี่ยงการรับโทษได้ จึงต้องยอมรับสารภาพออกมาทั้งที่รู้ว่าตนไม่ได้กระทำความผิด การที่หลักฐานเท็จสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จแบบยอมตามได้นั้น เนื่องจากในช่วงเวลาการทดลองมีผู้ร่วมการทดลองจำนวนหนึ่งไม่ยอมรับสารภาพ หรือพยายามปฏิเสธอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ที่คอมพิวเตอร์เริ่มดับ เมื่อมีหลักฐานมัดตัว ทำให้ไม่สามารถปฏิเสธได้ จึงจำใจยอมรับ และตรงกับที่ Kassin และ Wrightsman (1980) กล่าวว่าตัวแปรการยอมตามมีความสัมพันธ์กับการให้คำสารภาพเท็จประเภทถูกบีบบังคับให้ต้องรับสารภาพ ซึ่งการรับสารภาพเท็จแบบถูกบังคับให้รับสารภาพก็คือการรับสารภาพเท็จแบบยอมตามนั่นเอง

2. จากการวิเคราะห์ผลของตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวที่มีต่อการรับสารภาพเท็จจากภายใน พบว่าตัวแปรเทคนิคการสอบสวนเป็นตัวแปรเดียวที่มีความสัมพันธ์กับการรับสารภาพเท็จจากภายในอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรงยังส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างมีความน่าจะเป็นที่จะรับสารภาพเท็จจากภายในสูงกว่าเทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรง เมื่อผู้วิจัยพิจารณาตัวแปรการใช้เทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรงโดยละเอียด พบว่าบทพูดที่จัดให้ผู้ควบคุมการทดลองพูดในระหว่างการทดลองนั้นน่าจะมีผลต่อการ

รับสารภาพเท็จจากภายในเป็นอย่างมาก เพราะเป็นการให้ข้อมูลแก่ผู้ร่วมการทดลองในเชิงหว่านล้อมให้ผู้ร่วมการทดลองคิดว่าตนเองอาจเผลอกระทำผิดโดยไม่รู้ตัว และเคยมีผู้ร่วมการทดลองคนอื่นๆ เผลอกระทำเช่นนี้มาก่อนแล้วหลายคน ลักษณะคำพูดที่ใช้ในการทดลองเป็นดังนี้ “สงสัยว่าน้องกดปุ่ม ALT ไประหว่างทำการทดลองแน่ๆ เลย” และ “เคยมีผู้ร่วมการทดลองกดปุ่ม ALT ไปเหมือนกันเมื่ออาทิตย์ก่อน แล้วโปรแกรมก็พังลงแบบนี้แหละ น้องแน่ใจหรือว่าไม่ได้กด ปุ่ม ALT มันใกล้กับแป้นพิมพ์มากนะ บางทีมืออาจจะเผลอโดนโดยไม่รู้ตัวก็ได้” ซึ่งคำพูดดังกล่าวอาจมีผลให้ผู้ร่วมการทดลองเชื่อว่าตนเองกระทำความผิดลงไปจริงๆ อีกทั้งว่าการกระทำผิดก็ไม่ได้มีความรุนแรงนัก เป็นอุบัติเหตุที่สามารถเกิดขึ้นกับใครก็ได้ จึงทำให้ยอมรับสารภาพออกมา ซึ่งตรงกับที่ Kassin และ McNall (1991) กล่าวว่าเทคนิคการลดความรุนแรง (minimizing) เป็นเทคนิคที่ช่วยลดความรู้สึกว่าต้องรับผิดชอบในการกระทำความผิด ซึ่งทำให้บุคคลรู้สึกผ่อนคลายและไว้วางใจ รู้สึกว่าความผิดที่กระทำลงไปไม่ได้หนักมากเกินกว่าจะยอมรับ ทำให้ยอมรับความผิดนั้นๆ โดยสมัครใจ

3. การสร้างเรื่องราวเท็จมักจะเกิดขึ้นในกรณีที่กลุ่มตัวอย่างเชื่อว่าตนเองได้กระทำพฤติกรรมบางอย่างไป หรือเชื่อว่ามิเหตุการณ์บางเหตุการณ์เกิดขึ้นจริงๆ ทั้งที่เหตุการณ์นั้นไม่เคยเกิดขึ้น ดังนั้นผู้กลุ่มตัวอย่างที่นึกเห็นภาพหรือจินตนาการเห็นภาพตนเองขณะกำลังกดปุ่ม ALT ก็อาจเชื่อว่าตนเองเป็นผู้กระทำผิดจริง จึงเกิดการยอมรับสารภาพจากภายใน เมื่อพิจารณากลุ่มตัวอย่างที่รับสารภาพเท็จจากภายในและมีการสร้างเรื่องราวเท็จร่วมด้วย พบว่ามีจำนวนถึง 24 คน แสดงว่าเมื่อกลุ่มตัวอย่างเกิดการรับสารภาพเท็จจากภายในก็มักจะนึกเห็นภาพหรือจินตนาการภาพตนเองขณะกำลังกระทำความผิดนั้นๆ อยู่ด้วย

จากการวิเคราะห์ผลของตัวแปรอิสระทั้ง 5 ตัวที่มีต่อการสร้างเรื่องราวเท็จ พบว่าตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถามเป็นตัวแปรเดียวที่มีความสัมพันธ์กับการสร้างเรื่องราวเท็จอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($\beta = 0.09, p < .05$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Gudjonsson และ Clare (1995) และงานวิจัยของ Robinson และ Mcguire (2006) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการสร้างเรื่องราวเท็จกับตัวแปรการคล้อยตามสิ่งชี้แนะในกระบวนการซักถามและพบว่าตัวแปรทั้งสองมีความสัมพันธ์กัน

ผลการวิจัยทั้งหมดโดยสรุปแล้ว เมื่อพิจารณาตัวแปรตาม พบว่ามีสัดส่วนของกลุ่มตัวอย่างที่รับสารภาพเท็จแบบยอมตามมีจำนวนมากที่สุด จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 56.38 รองลงมาคือกลุ่มตัวอย่างที่รับสารภาพเท็จจากภายในจำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 43.62 และกลุ่มตัวอย่างที่เกิดการสร้างเรื่องราวเท็จ 25 คน คิดเป็นร้อยละ 26.59 ตามลำดับ สรุปแล้วกลุ่มตัวอย่างที่รับสารภาพในงานวิจัยเรื่องนี้ส่วนใหญ่แล้วรับสารภาพเพราะปัจจัยทางสถานการณ์

ได้แก่ การให้หลักฐานเท็จ และเทคนิคการสอบสวน มากกว่าปัจจัยด้านบุคลิกภาพส่วนบุคคล และ ผู้ที่รับสารภาพเท็จ ส่วนใหญ่แล้วก็ยังเป็นผู้ที่รับสารภาพเท็จแบบยอมตามอีกด้วย นั่นคือผู้รับสารภาพส่วนใหญ่ต่างรับรู้อยู่แล้วว่าตนไม่ได้กระทำความผิด แต่ก็ยังยอมรับสารภาพ

เมื่อพิจารณาตัวแปรอิสระ สามารถสรุปได้ว่าตัวแปรเทคนิคการสอบสวนเป็นตัวแปรที่ดีที่สุดที่ส่งผลต่อการรับสารภาพเท็จ และสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จจากภายในด้วย นอกจากนี้ยังพบว่าเทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรงเป็นตัวแปรที่ดีกว่าเทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรงในการทำนายการรับสารภาพเท็จ

จากผลการทดลองข้างต้นจะเห็นได้ว่าเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างตัวแปรการใช้เทคนิคการสอบสวนแล้วพบว่าตัวแปรการใช้เทคนิคการสอบสวนแบบลดความรุนแรงจะส่งผลให้กลุ่มตัวอย่างยอมรับสารภาพเท็จมากกว่าการใช้เทคนิคการสอบสวนแบบเพิ่มความรุนแรงซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย Klaver และคณะ (2008) ที่กล่าวว่าเมื่อตำรวจพูดจาห้วนล่อม ผู้ต้องหามีแนวโน้มจะให้การรับสารภาพมากกว่า ซึ่งสะท้อนให้เห็นอันตรายของการใช้เทคนิคการสอบสวนในการสอบปากคำผู้ต้องหา เพราะเป็นเทคนิคที่กระตุ้นให้เกิดการรับสารภาพเท็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากงานวิจัยของ Kassin (1997) กล่าวว่าพนักงานสอบสวนมักใช้วิธีห้วนล่อมให้ผู้ต้องหารับสารภาพโดยมีเงื่อนไขว่าหากยอมรับสารภาพโทษจะลดลง เป็นเหตุให้ผู้ถูกสอบสวนมีการประเมินการได้และเสียผลประโยชน์ของตนเอง เมื่อเห็นว่าไม่ว่าอย่างไรก็ต้องรับผิดในการกระทำอยู่แล้ว หากเลือกเอาหนทางที่เสียผลประโยชน์น้อยที่สุดซึ่งคือการรับสารภาพน่าจะเป็นหนทางที่ดีกว่า

เทคนิคการสอบสวนที่ให้พนักงานสอบสวนให้สัญญาแก่ผู้ต้องหว่าจะลดโทษให้หากรับสารภาพเช่นนั้น เป็นการสอบสวนที่พบในประเทศไทย และได้รับการอนุญาตให้ใช้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย (สีก กอแสง และบุญทรง พงกษาพงษ์, 2551)

ตัวแปรสำคัญรองลงมาที่มีผลในการทำนายความสามารถในการรับสารภาพเท็จก็คือหลักฐานเท็จ และเป็นตัวแปรที่มีความสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จแบบยอมตามอีกด้วย ซึ่งหลักฐานเท็จที่ใช้ในงานวิจัยเรื่องนี้คือหลักฐานพยานวัตถุ โดยหลักฐานพยานวัตถุนั้นค่อนข้างได้รับการยอมรับในกระบวนการยุติธรรมอย่างแพร่หลายว่ามีความน่าเชื่อถือสูง ดังนั้นการนำหลักฐานเท็จมาใช้ในการสอบสวนผู้ต้องหา ก็ทำให้เสี่ยงต่อการที่ผู้บริสุทธิ์จะยอมรับสารภาพมากกว่าด้วย

ตัวแปรสำคัญอีกตัวหนึ่งที่มีผลในการทำนายการรับสารภาพเท็จเป็นตัวแปรทางบุคลิกภาพก็คือตัวแปรการยอมตาม และมีความสามารถในการรับสารภาพเท็จแบบยอมตามด้วย

ซึ่งเมื่อพิจารณาตัวแปรบุคลิกภาพแบบยอมตามจะสามารถทำนายการรับสารภาพเท็จได้มากกว่า บุคลิกภาพแบบคล้อยตามสิ่งชี้นำ ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าคนไทยมีแนวโน้มที่จะยอมทำตามคำร้องขอ ของผู้อื่น อาจเนื่องมาจากการปลูกฝังค่านิยมทางวัฒนธรรมให้เป็นคนใส่ใจความรู้สึกของผู้อื่น ค่อนข้างมาก และมีค่านิยมในการเคารพนับถือผู้ใหญ่ รวมไปถึงความเคารพยำเกรงผู้มีอำนาจ จน มีแนวโน้มที่จะยอมปฏิบัติตามคำสั่งจากผู้มีอำนาจ และมีการตีความอำนาจของผู้มีอำนาจมาก เกินกว่าอำนาจที่ผู้นั้นมีจริงๆ ตัวอย่างผู้มีอำนาจ เช่น ตำรวจและทหารชั้นยศสูง นักการเมือง ผู้ว่า ราชการจังหวัด ผู้พิพากษา หรือแม้ในบางสถานการณ์ที่บีบบังคับให้บุคคลต้องอยู่ในบทบาทที่ต่ำ กว่า เช่น เป็นผู้ต้องหาในการกระทำความผิดต่างๆ และตำรวจชั้นยศธรรมดา ตำรวจจราจร เทศกิจ รวมถึงพนักงานสอบสวน ต่างถือกว่าเป็นผู้ที่มีอำนาจมากกว่า จึงมีแนวโน้มที่บุคคลจะยอมรับ สารภาพเท็จเพราะเกรงกลัวต่ออำนาจ และเป็นการยอมรับสารภาพทั้งที่ตนเองไม่ได้มีส่วนใน ความผิดที่เกิดขึ้น

สมการถดถอยโลจิสติกในงานวิจัยเรื่องนี้สามารถทำนายการเกิดการให้การรับสารภาพ เท็จได้เพียงร้อยละ 18.00 เท่านั้น แสดงให้เห็นว่าตัวแปรดังกล่าวข้างต้นอาจไม่สามารถทำนาย การรับสารภาพเท็จของบุคคลได้อย่างครอบคลุม เพราะการรับสารภาพเท็จนั้นจะขึ้นอยู่กับปัจจัย ทางสถานการณ์แวดล้อมอื่นๆด้วย เช่น ความรุนแรงของคดี และโทษที่อาจจะได้รับ รวมถึงการรับรู้ ของผู้ต้องหาขณะเข้ารับการสอบสวนว่าความผิดที่ถูกกล่าวหา นั้นมีหนทางหลีกเลี่ยงได้หรือไม่มี หนทางหลีกเลี่ยงได้ รวมถึงปัจจัยด้านตัวแปรทางจิตวิทยาอื่นๆ เช่นผู้ต้องหาเป็นโรคทางจิตเวช มี อาการประสาทหลอนทำให้เกิดความทรงจำที่ผิดพลาดแล้วหลงคิดว่าตนเองเป็นผู้กระทำความผิด จริงแล้วยอมรับสารภาพ เป็นผู้ที่มีความวิตกกังวลอยู่ในระดับเกินปกติ ทำให้อดทนต่อความเครียด ในห้องสอบสวนไม่ได้จนยอมรับสารภาพออกมา หรือเป็นผู้มีระดับสติปัญญาต่ำมาก ก็อาจทำให้ ยอมรับสารภาพเพราะถูกชักจูงจากพนักงานสอบสวนได้ง่าย

จากงานวิจัยแสดงให้เห็นว่าการสอบสวนปัจจุบันยังไม่ค่อยมีความน่าเชื่อถือนัก แต่การ ปฏิรูปกระบวนการสอบสวนนั้น ก็เชื่อว่าจะสามารถทำได้ง่าย ๆ ตัวอย่างที่เห็นชัดเจนคืองานวิจัยที่ เกี่ยวข้องกับการรับสารภาพเท็จชิ้นล่าสุด ของ Meissner, Hartwig, และ Russano (2010) ที่ พยายามค้นหาวิธีการปฏิรูปกระบวนการสอบสวนที่จะช่วยลดอัตราการรับสารภาพเท็จของ ผู้ต้องหา เขาได้ศึกษางานวิจัยหลายชิ้น เช่น งานวิจัยของ Drizin และ Leo (2004) ของ Gudjonsson (2003) และของ Kassin และ Kiechel (1996) เป็นต้น และค้นพบว่างานวิจัยของ นักวิจัยเหล่านั้นได้ช่วยสะท้อนให้เห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับสารภาพเท็จมีอะไรบ้าง อย่างไรก็ตาม ผลลัพธ์จากงานวิจัยเหล่านั้นก็ไม่ได้มีอิทธิพลถึงขนาดจะสามารถเปลี่ยนแปลงกฎหมาย เนื่องจากกระบวนการสอบสวนที่มีมาแต่เดิมก็ช่วยกระตุ้นให้เกิดการรับสารภาพจากผู้ต้องหาตัว

จริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากลดการใช้เทคนิคการสอบสวนลง ก็อาจทำให้การรับสารภาพจริง ลดลงตามไปด้วย อีกทั้งงานวิจัยทางจิตวิทยาสังคมแต่ละชิ้นที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนนั้นไม่ได้สร้างความน่าเชื่อถือแก่เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้เท่ากับผลงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์ จึงควรให้มีการพัฒนาวิทยาการพิสูจน์หลักฐานให้มีความแม่นยำและชัดเจนขึ้น เพื่อให้สามารถพิสูจน์การรับสารภาพของผู้ต้องหา ซึ่งน่าจะเป็นหนทางที่ดีกว่าการกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในกระบวนการยุติธรรมให้มีความเที่ยงธรรมมากขึ้น

สรุปได้ว่า แม้มีงานวิจัยออกมายืนยันเรื่องปัจจัยที่ทำให้เกิดการรับสารภาพเท็จมากมาย แต่ในเชิงกฎหมาย และด้านกระบวนการสอบสวนของตำรวจนั้นก็ไม่สามารถปฏิรูปได้ง่ายๆ ดังนั้นประชาชนจึงควรเรียนรู้ที่จะป้องกันตนเอง และรับรู้สิทธิที่พึงมีตามกฎหมายบัญญัติไว้ให้มากที่สุด ซึ่งผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยเรื่องนี้จะสามารถเป็นงานวิจัยที่ช่วยนำเสนอองค์ความรู้อันเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันตนเองให้แก่ประชาชนได้ ทำให้ประชาชนทั่วไปรู้เท่าทันว่าการสอบสวนของตำรวจ บางครั้งอาจกระทำด้วยอุบาย โดยมีจุดประสงค์ให้ผู้ต้องหายอมรับสารภาพเท่านั้น ประชาชนทั่วไปจึงควรพึงระลึกไว้ว่า กฎหมายไทยนั้นอนุญาตให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจเพียงถามข้อมูลทั่วไปของผู้ต้องหา เช่น ชื่อ นามสกุล เชื้อชาติและชื่อบิดามารดา และข้อมูลส่วนตัวของผู้ต้องหา เช่น ชีวิตประจำวันของผู้ต้องหา ความเป็นมา และความประพฤติในอดีตของผู้ต้องหา ซึ่งทั้งหมดล้วนเป็นการสอบถามเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเท่านั้น (สมพร พรหมพิตร, 2540) แต่ไม่มีอำนาจในการขี้นากับผู้ต้องหา พุดชมขู่เพื่อให้เกิดความกลัว หรือหว่านล้อมให้ยอมรับสารภาพด้วยวิธีการต่างๆ (มารุต บุณนาค, 2550) ดังนั้นหากผู้ต้องหามีความจำเป็นที่จะต้องเข้ารับการสอบสวนในห้องสอบสวน ผู้ต้องหามีสิทธิในการเรียกทนาย หรือคนที่ไว้วางใจมานั่งฟังการสอบสวนในห้องสอบสวนด้วยได้ และหากจะปฏิเสธไม่ขอเข้ารับการสอบสวนเลยก็สามารถทำได้เช่นกัน

จากที่ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ร่วมการทดลองในช่วงเวลาของการเฉลยจุดประสงค์งานวิจัย ผู้วิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตปริญญาตรีเกือบทุกคนไม่มีความรู้ด้านกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันตนเองระหว่างการสอบสวนมาก่อน และมีส่วนหนึ่งเคยผ่านกระบวนการสอบสวน หรือมีคนที่รู้จักที่เคยผ่านกระบวนการสอบสวนมาก่อน ต่างรายงานว่าเคยพบประสบการณ์การถูกสอบสวนแบบใช้เทคนิคการสอบสวนทั้งแบบเพิ่มความรุนแรงและลดความรุนแรง ทำให้พอจะทราบได้ว่าแม้กฎหมายจะสั่งห้ามไม่ให้พนักงานสอบสวนใช้กลอุบายการสอบสวนกับผู้ต้องหา แต่วิธีเช่นนั้นก็ยังมิอยู่ในสังคมปัจจุบัน ผู้วิจัยจึงอยากเสนอให้สถาบันที่เกี่ยวข้องช่วยขยายการให้ความรู้และข้อเท็จจริงแก่ประชาชนเกี่ยวกับการป้องกันสิทธิของตนเองเบื้องต้น และให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพิจารณาตัดสินคดีให้ความใส่ใจกับปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการรับสารภาพเท็จเหล่านี้ให้มากในระหว่างการพิจารณาคดี และสุดท้ายผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยเรื่องนี้จะประโยชน์

ในด้านการกระจายความรู้เรื่องสิทธิของผู้ต้องหาให้แก่ประชาชนโดยทั่วไป เพื่อให้ประชาชนรู้แนวทางการป้องกันตนเองระหว่างการถูกพิจารณาคดี และไม่มีบุคคลที่จะต้องกลายเป็นแพะรับบาปอีกในอนาคต